

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

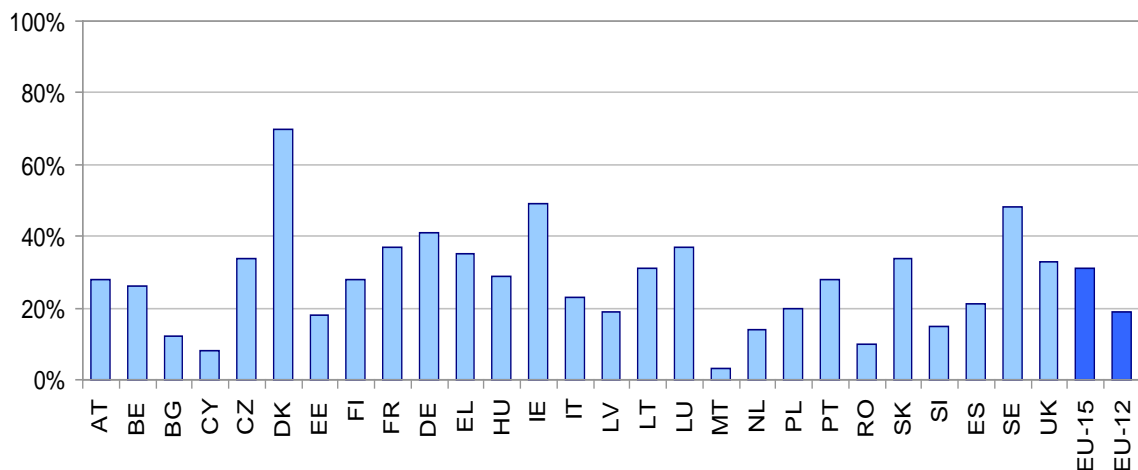
**Προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την
Κοινή Αγροτική Πολιτική με ορίζοντα το 2014-2020**

Αθήνα, Οκτώβριος 2011

Η ΚΑΠ – ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Επί δεκαετίες η ΚΑΠ υπήρξε η μόνη οικονομική πολιτική της ΕΕ, η οποία υποκατάστησε σε πολύ μεγάλο βαθμό τις εθνικές πολιτικές. Παραμένει και σήμερα η πιο ολοκληρωμένη πολιτική της ΕΕ. Επακόλουθο ήταν να απορροφά το μεγαλύτερο ποσοστό, περί το 75%, των πόρων του προϋπολογισμού. Στη συνέχεια, οι διαδοχικές διευρύνσεις της ΕΕ, η ανάγκη να θεσπισθούν και άλλες ευρωπαϊκές πολιτικές, η αύξηση της παραγωγής και των γεωργικών δαπανών και οι δεσμεύσεις στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ) οδήγησαν στην αλλαγή του τρόπου στήριξης της ευρωπαϊκής γεωργίας και στο πάγωμα των δαπανών της ΚΑΠ. Το ποσοστό συμμετοχής των γεωργικών δαπανών στο σύνολο του προϋπολογισμού της ΕΕ σταδιακά μειώθηκε (κάτω από το 40%).

Η ΚΑΠ δομήθηκε γύρω από δύο πυλώνες. Τον 1ο πυλώνα, που στηρίζει το εισόδημα των αγροτών και το 2ο πυλώνα, που περιλαμβάνει δράσεις και μέτρα αγροτικής ανάπτυξης. Η σημασία της ΚΑΠ για τη στήριξη του γεωργικού εισοδήματος φαίνεται στο επόμενο διάγραμμα που απεικονίζει το μερίδιο (%) των άμεσων ενισχύσεων στο γεωργικό εισόδημα ανά κράτος μέλος της ΕΕ.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΚΑΠ

Οι δαπάνες για την ΚΑΠ ήταν ανέκαθεν πεδίο σύγκρουσης. Οι υπέρμαχοι της ΚΑΠ υποστηρίζουν την ισχυρή ή σταθερή της χρηματοδότηση. Υπάρχουν όμως και οι πολέμιοι της, που εκφράζουν απόψεις για δραστική μείωση των δαπανών και εθνική συγχρηματοδότηση της ΚΑΠ.

Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) είναι η συμφωνία μεταξύ των οργάνων της Ένωσης (Συμβούλιο – Ε. Κοινοβούλιο – Ε. Επιτροπή) που προβλέπει τις δαπάνες για τη χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών, συνήθως για μία επταετία. Το πολυετές αυτό σχέδιο μεταφράζει σε οικονομικούς όρους τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης. Οι προτάσεις της Επιτροπής, για το ΠΔΠ 2014-2020, δημοσιεύτηκαν στις 29 Ιουνίου 2011.

Για την ΚΑΠ, το ΠΔΠ προτείνει μείωση των δαπανών κατά 11,2% στην επταετία, σε σταθερές τιμές. Σε τρέχουσες τιμές, οι γεωργικές δαπάνες παραμένουν στα επίπεδα του 2013 (317,2 δις. € για τον Πυλώνα Ι και ευρώ 101,2 δις € για να Πυλώνα ΙΙ, για την περίοδο 2014-2020).

Οι πιστώσεις για τους Πυλώνες 1 και 2 συμπληρώνονται από μια πρόσθετη χρηματοδότηση 17,1 δις € (5,1 δις € για την έρευνα και την καινοτομία, 2,5 δις € για την ασφάλεια των τροφίμων, 2,8 δις € για το πρόγραμμα διανομής τροφίμων στους απόρους, 3,9 δις € σε ένα νέο αποθεματικό για την αντιμετώπιση κρίσεων στον τομέα της γεωργίας και έως 2,8 δις € στο Ευρωπαϊκό Ταμείο για την Παγκοσμιοποίηση) εκτός του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, με αποτέλεσμα ο συνολικός προϋπολογισμός, που άπτεται θεμάτων γεωργίας, να ανέρχεται σε 435,6 δις € στο διάστημα 2014-2020.

Οι πόροι για την γεωργία, για την περίοδο 2014-2020, θα αντιπροσωπεύουν το 37,7% του συνολικού προϋπολογισμού της ΕΕ, σε σύγκριση με το 41,7% της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, 2007-2013.

Για τους υπόλοιπους Τομείς πολιτικής προτείνονται αυξήσεις από 10% (Διοίκηση) έως και 61% (Ασφάλεια και Ιθαγένεια). Σημειώνεται επίσης το χαμηλό ποσοστό αύξησης των δαπανών για τη Συνοχή (2%). Η πρόταση δείχνει ότι η ΕΕ δίνει πλέον βαρύτητα και σε άλλες, πλην της ΚΑΠ, πολιτικές. Θα πρέπει πάντως να σημειωθεί ότι

η μείωση των δαπανών για την ΚΑΠ είναι πολύ μικρότερες από αυτές που αναμένονταν δύο χρόνια πριν.

Η προτεινόμενη μείωση των πόρων για την ΚΑΠ έρχεται τη στιγμή που οι απαιτήσεις από τη δημόσια αυτή πολιτική αυξάνονται σε σημαντικό βαθμό: η ΚΑΠ πρέπει να ανταποκριθεί σε προσδοκίες που σχετίζονται με την προσαρμογή και το μετριασμό του αντίκτυπου της κλιματικής αλλαγής, με την ανάσχεση της απώλειας βιοποικιλότητας, με τη διατήρηση της εδαφικής ισορροπίας στην ΕΕ, με την διαρκώς μεγαλύτερη αστάθεια των τιμών και των αγορών, αλλά και με στόχους όπως η ασφάλεια και η ποιότητα των τροφίμων (επισιτιστική ασφάλεια), η διασφάλιση του εισοδήματος του παραγωγού και η αειφορική διαχείριση των φυσικών πόρων.

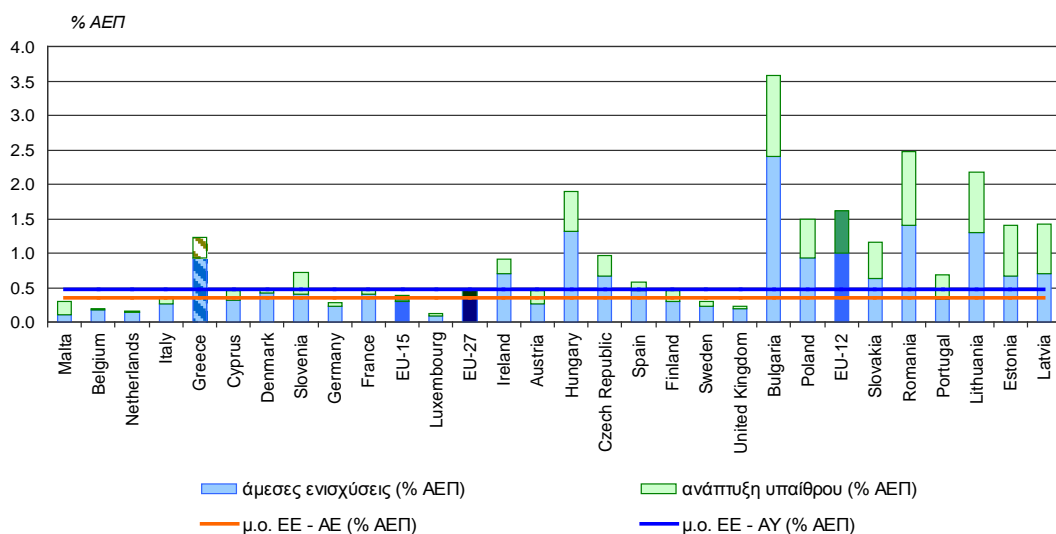
Επιπλέον, η ΚΑΠ θα πρέπει να εναρμονιστεί με τις κατευθυντήριες γραμμές της στρατηγικής για την «Ευρώπη 2020», για έξυπνη – βιώσιμη – χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Όλα αυτά υποδηλώνουν αυξημένες ανάγκες χρηματοδότησης μέσα στα επόμενα χρόνια, πράγμα που δεν αποτυπώνεται στο ΠΔΠ που ανακοίνωσε η Ε. Επιτροπή.

Είμαστε υπέρ μιας ισχυρής ΚΑΠ με επαρκείς πόρους που θα μπορέσει να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις νέες περιβαλλοντικές προκλήσεις και στις προσδοκίες των Ευρωπαίων πολιτών. Που οδηγεί στην ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας και συμβάλλει στην ανάπτυξη και στην απασχόληση.

Ο κοινοτικός προϋπολογισμός δεν αποτελεί μέρος των προβλημάτων της Ευρώπης, αλλά μέσον για τη λύση τους. Είναι το εργαλείο που θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση της κρίσης και που θα επιτρέψει να εφαρμοσθούν μέτρα και δράσεις για την ανάπτυξη της ΕΕ και των περιφερειών της. Δεν θα πρέπει να εγκλωβιστούμε σε λογικές κακώς εννοούμενης λιτότητας, αντίθετες με τις αναπτυξιακές προοπτικές της ΕΕ, με τις προσδοκίες των πολιτών και του αγροτικού κόσμου.

Στο επόμενο διάγραμμα φαίνεται το ποσοστό που αντιπροσωπεύουν οι εισροές της ΚΑΠ (~1%) στο ΑΕΠ για κάθε κράτος μέλος.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ε. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΠ ΜΕ ΟΡΙΖΟΝΤΑ ΤΟ 2020

Η επίσημη ανακοίνωση από την Ε. Επιτροπή των προτάσεων για την ΚΑΠ 2014-2020 θα γίνει στις 12 Οκτωβρίου. Έχουν όμως διαρρεύσει τα κείμενα των προτάσεων κανονισμών και, παρά τις πιθανότητες για αλλαγές μέχρι την έγκρισή τους από την Ε. Επιτροπή στις 12 Οκτωβρίου, φαίνονται οι κατευθύνσεις της προτεινόμενης μεταρρύθμισης.

Προτείνεται να διατηρηθεί η σημερινή δομή της ΚΑΠ σε δύο πυλώνες, ενώ το νομοθετικό πλαίσιο περιλαμβάνει τις εξής προτάσεις κανονισμών:

- χρηματοδότηση, διαχείριση και παρακολούθηση της ΚΑΠ (οριζόντιος κανονισμός)
- κοινοί κανόνες για τα καθεστάτα άμεσης στήριξης των γεωργών
- κοινή οργάνωση αγοράς των γεωργικών προϊόντων (ενιαία ΚΟΑ)
- στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (κανονισμός για την αγροτική ανάπτυξη)
- μέτρα σχετικά με τον καθορισμό ορισμένων ενισχύσεων και επιστροφών στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης αγοράς των γεωργικών προϊόντων
- τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 (άμεσες ενισχύσεις) όσον αφορά την εφαρμογή μεταβατικών μέτρων το έτος 2013
- τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 (ενιαία ΚΟΑ) όσον αφορά το καθεστώς της ενιαίας ενίσχυσης και τη στήριξη προς τους αμπελοκαλλιεργητές.

Θα ακολουθήσει ένας κανονισμός σχετικά με το καθεστώς για τους απόρους, του οποίου η χρηματοδότηση θα γίνεται πλέον ξεχωριστό σημείο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Επιπλέον, είναι επίσης στο στάδιο της προετοιμασίας οι νέοι κανόνες σχετικά με τη δημοσίευση των πληροφοριών για τους δικαιούχους ενισχύσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις αντιρρήσεις που εκφράστηκαν από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ώστε να συνδυασθεί το δικαίωμα των δικαιούχων για προστασία των προσωπικών δεδομένων με την αρχή της διαφάνειας.

Από το πακέτο των προτάσεων της Ε. Επιτροπής στις επόμενες σελίδες γίνεται αναφορά στα σχέδια κανονισμών σχετικά με:

1. Τις άμεσες ενισχύσεις της ΚΑΠ
2. Την αγροτική ανάπτυξη
3. Την ενιαία ΚΟΑ για τα γεωργικά προϊόντα
4. Την χρηματοδότηση, διαχείριση και παρακολούθηση της ΚΑΠ (οριζόντιος κανονισμός)

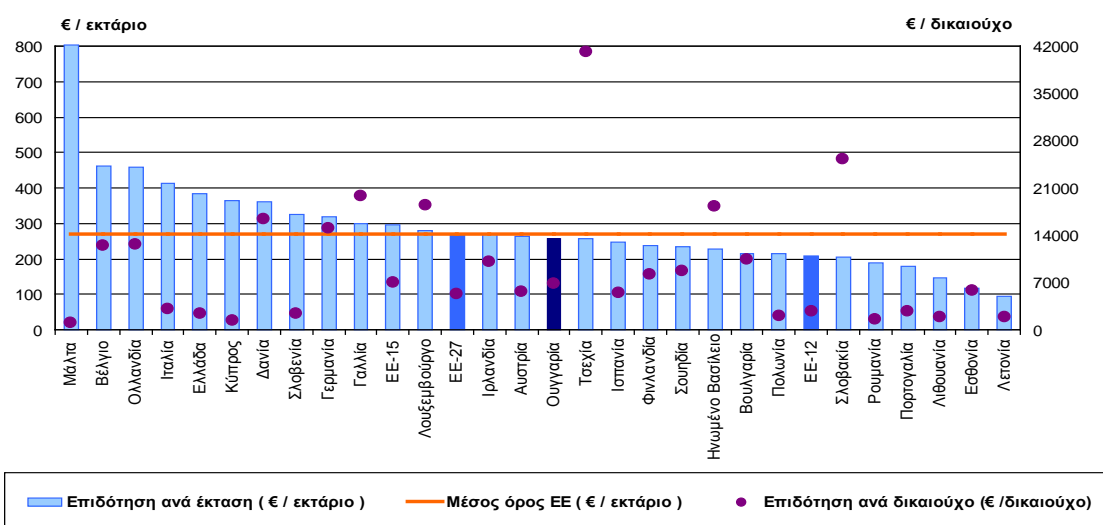
1. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΜΕΣΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΠ

Τα βασικά σημεία της πρότασης της Ε. Επιτροπής είναι τα εξής:

Κατανομή των ενισχύσεων ανάμεσα στα κράτη μέλη

Η Ε. Επιτροπή προτείνει μια πιο ισορροπημένη κατανομή των άμεσων ενισχύσεων ανάμεσα στα κ-μ. Προτείνει δηλαδή αύξηση για τα κράτη μέλη που έχουν σήμερα χαμηλές ενισχύσεις ανά εκτάριο, που θα καλύψει το 33% της σημερινής διαφοράς τους σε σχέση με το 90% του μέσου όρου της ΕΕ των 27. Το απαιτούμενο κόστος θα καλυφθεί από όλα τα κράτη μέλη, που υπερβαίνουν το μέσο όρο της ΕΕ (στα οποία συμπεριλαμβάνεται και η Ελλάδα). Ο μέσος όρος ενίσχυσης ανά εκτάριο στην Ελλάδα ανέρχεται σε 384 € και υπερβαίνει κατά 41,6 % τον μέσο όρο της ΕΕ των 27 που ανέρχεται σε 271 € ανά εκτάριο.

Στο επόμενο διάγραμμα απεικονίζεται η υφιστάμενη μέση ενίσχυση ανά εκμετάλλευση καθώς και ανά εκτάριο στα κράτη μέλη της ΕΕ.

Καθορίζεται ένας δημοσιονομικός φάκελος άμεσων ενισχύσεων για κάθε κράτος μέλος. Στον επόμενο πίνακα φαίνεται η προτεινόμενη κατανομή των ενισχύσεων στα κράτη μέλη (σε τρέχουσες τιμές) για το διάστημα 2014 – 2019 καθώς και τα αντίστοιχα ποσά που ισχύουν για το 2013, με βάση την υφιστάμενη ΚΑΠ.

	2013	2014	% Μεταβολή 14/13	2015	2016	2017	2018	2019	% Μεταβολή 19/13
Βέλγιο	615	554	-10,0	544	535	525	525	525	-14,6
Βουλγαρία	580	656	13,0	737	811	812	812	812	40,0
Τσεχία	909	893	-1,8	892	891	890	890	890	-2,1
Δανία	1.049	943	-10,1	932	921	910	910	910	-13,3
Γερμανία	5.853	5.276	-9,9	5.237	5.197	5.158	5.158	5.158	-11,9
Εσθονία	101	109	7,5	117	126	135	135	135	33,2
Ιρλανδία	1.341	1.241	-7,5	1.239	1.238	1.236	1.236	1.236	-7,8
Ελλάδα	2.217	2.100	-5,3	2.072	2.043	2.015	2.015	2.015	-9,1
Ισπανία	5.139	4.935	-4,0	4.951	4.967	4.989	4.989	4.989	-2,9
Γαλλία	8.521	7.733	-9,3	7.695	7.658	7.621	7.621	7.621	-10,6
Ιταλία	4.370	4.024	-7,9	3.963	3.903	3.842	3.842	3.842	-12,1
Κύπρος	53	52	-2,3	52	51	50	50	50	-6,0
Λετονία	146	163	11,5	182	200	218	218	218	49,0
Λιθουανία	380	397	4,3	417	438	458	458	458	20,6
Λουξ/γο	37	34	-7,5	34	34	34	34	34	-8,0
Ουγγαρία	1.319	1.298	-1,6	1.297	1.296	1.295	1.295	1.295	-1,9
Μάλτα	5	5	4,2	5	5	5	5	5	-3,6
Ολλανδία	898	807	-10,1	792	777	763	763	763	-15,0
Αυστρία	752	708	-5,9	707	706	706	706	706	-6,1
Πολωνία	3.045	3.039	-0,2	3.067	3.095	3.122	3.122	3.122	2,5
Πορτογαλία	606	571	-5,7	582	593	603	603	603	-0,4
Ρουμανία	1.264	1.472	16,4	1.693	1.895	1.940	1.940	1.940	53,4
Σλοβενία	144	142	-1,8	140	139	138	138	138	-4,2
Σλοβακία	388	387	-0,4	392	397	402	402	402	3,6

	2013	2014	% Μεταβολή 14/13	2015	2016	2017	2018	2019	% Μεταβολή 19/13
Φινλανδία	571	534	-6,4	534	535	535	535	535	-6,2
Σουηδία	771	711	-7,8	712	713	714	714	714	-7,4
Ην. Βασίλειο	3.988	3.625	-9,1	3.638	3.651	3.664	3.664	3.664	-8,1

Προτείνεται ακόμη η δυνατότητα, ανά πάσα στιγμή, να αναθεωρούνται τα καθεστώτα άμεσων ενισχύσεων λόγω οικονομικών εξελίξεων και δημοσιονομικής κατάστασης στην ΕΕ.

Στο θέμα της ανακατανομής των ενισχύσεων θα πρέπει να αποφύγουμε ψυχρούς λογιστικούς υπολογισμούς κερδών ή ζημιών. Πρέπει να προσεγγίσουμε την χρυσή τομή, λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία της γεωργίας για την οικονομία και την απασχόληση, την ποικιλομορφία των γεωργικών μοντέλων και τις διαφορετικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Πρέπει να αποφύγουμε έντονες και απότομες μεταβολές, που θα έθιγαν σε κίνδυνο την οικονομική και κοινωνική συνοχή στις περιφέρειες της Ένωσης.

Δομή των άμεσων ενισχύσεων / Περιφερειοποίηση

Οι άμεσες ενισχύσεις θα αποτελούνται από τα εξής στοιχεία:

- α. **Βασική Ενίσχυση:** Η βασική ενίσχυση θα δίνεται στους γεωργούς, με τη μορφή δικαιωμάτων και θα καταβάλλεται για όλες τις επιλέξιμες εκτάσεις, με βάση το περιφερειακό μοντέλο. Δηλαδή όλα τα δικαιώματα σε κάθε μία περιφέρεια θα έχουν ίση αξία. Η περιφερειοποίηση θα μπορεί να εφαρμοστεί σταδιακά, δηλαδή για κάποια χρόνια θα λαμβάνονται υπόψη και ιστορικά κριτήρια (θα έχουμε δηλαδή την εφαρμογή ενός υβριδικού μοντέλου): Το πρώτο έτος τουλάχιστον 50% του φακέλου της βασικής ενίσχυσης θα περιφερειοποιηθεί ενώ πλήρη περιφερειοποίηση θα έχουμε από το 2019. Οι περιφέρειες σε κάθε κράτος μέλος μπορούν να οριστούν με αγρονομικά ή/και διοικητικά χαρακτηριστικά. Το καθεστώς αυτό θα λειτουργεί βάσει των δικαιωμάτων ενίσχυσης που χορηγούνται σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο σε όλους τους αγρότες, με βάση τα επιλέξιμα εκτάρια κατά το πρώτο έτος εφαρμογής. Η χρήση του περιφερειακού μοντέλου εντάσσει ουσιαστικά το σύνολο της γεωργικής γης στο σύστημα. Οι κανόνες σχετικά με τη διαχείριση των

δικαιωμάτων και του εθνικού αποθέματος ακολουθούν σε μεγάλο βαθμό τους ισχύοντες κανόνες.

Είναι κοινωνικά δίκαιη η εξισορρόπηση ενισχύσεων μέσω της περιφερειοποίησης, δεδομένου ότι δεν αντανακλούν πλέον στην παραγωγική επιλογή αλλά αποτελούν «κληροδότημα του παρελθόντος».

Εντούτοις, η ανακατανομή δημιουργεί «χαμένους» και «κερδισμένους» με τον ανάλογο αντίκτυπο. Τα κριτήρια διαχωρισμού των περιφερειών θα πρέπει να δημιουργούν τους λιγότερους δυνατούς κλυδωνισμούς και ταυτόχρονα να ωθούν την παραγωγική διαδικασία ή συγκεκριμένους στόχους (π.χ. ορεινές / μειονεκτικές/ νησιωτικές περιοχές).

Είναι εύλογο να εξασφαλίζεται η ύπαρξη μεγάλης μεταβατικής περιόδου για την ομαλή προσαρμογή της Ελληνικής γεωργίας και την σταδιακή απορρόφηση των οικονομικών επιπτώσεων (εισόδημα του γεωργού, αξία γης).

- β. **Πράσινη Ενίσχυση – «Πρασίνισμα» της ΚΑΠ:** Θα καταβάλλεται μια υποχρεωτική πρόσθετη ενίσχυση στους γεωργούς που εφαρμόζουν γεωργικές πρακτικές «φιλικές» για το περιβάλλον, οι οποίες υπερβαίνουν τις υποχρεώσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης. Δικαιούχοι θα είναι οι γεωργοί για τις εκτάσεις όπου ασκούν βιολογική γεωργία καθώς και εκείνοι που αναλαμβάνουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν αμειψισπορά, να διατηρούν μόνιμους βοσκοτόπους ή να αφιερώνουν εκτάσεις σε οικολογικούς στόχους (αγρανάπαυση, ακαλλιέργητο περιθώριο, διατήρηση στοιχείων τοπίου κλπ). Σε αυτή την κατηγορία ενίσχυσης τα κράτη μέλη πρέπει να αφιερώνουν το 30% του εθνικού τους δημοσιονομικού φακέλου.

Η "πράσινη ενίσχυση" μπορεί να είναι μια θετική εξέλιξη, να βελτιώσει την περιβαλλοντική απόδοση της ΚΑΠ, να την συνδέσει πιο αποτελεσματικά με τους στόχους της αναπτυξιακής στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και να κάνει την ΚΑΠ περισσότερο αποδεκτή από την κοινωνία.

Πρέπει όμως να γίνει με απλό τρόπο, εφαρμόσιμο στις διαφορετικές περιοχές της Ευρώπης, χωρίς αύξηση της γραφειοκρατίας και χωρίς επικαλύψεις με το 2ο πυλώνα.

Οι γεωργοί χρειάζονται επιπλέον κίνητρα για το σκοπό αυτό καθώς οι πρόσθετες υποχρεώσεις δυσχεραίνουν την ανταγωνιστική τους θέση στην παγκόσμια και στην εσωτερική αγορά, λόγω εισαγωγών προϊόντων που έχουν παραχθεί με απλούστερες μεθόδους και λιγότερες υποχρεώσεις.

Η πράσινη ενίσχυση πρέπει να είναι ανεξάρτητη από την βασική ενίσχυση (σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τα μέτρα να περικόπτεται μόνο η «πράσινη

συνιστώσα»). Θα πρέπει να δοθεί στα ΚΜ ευελιξία ως προς τα μέτρα που θα πρέπει να εφαρμόζουν.

Θα πρέπει να υπάρχει σαφής διάκριση με τα υπάρχοντα περιβαλλοντικά μέτρα του Β΄ Πυλώνα αλλά και με την πολλαπλή συμμόρφωση.

Η εισαγωγή της πράσινης συνιστώσας πρέπει να γίνει με απλό τρόπο ώστε να μην επιφέρει αύξηση της γραφειοκρατίας για τους παραγωγούς και τους ελεγκτικούς μηχανισμούς.

- γ. **Προαιρετική ενίσχυση στους γεωργούς στις περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα:** Η ενίσχυση θα είναι στρεμματική και θα συμπληρώνει την ενίσχυση που παρέχεται στις περιοχές αυτές από το 2^ο πυλώνα. Για το σκοπό αυτό τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιήσουν έως 5% του εθνικού τους δημοσιονομικού φακέλου.

Μέλημα όλων μας, πρέπει να είναι η ανταμοιβή και στήριξη των αγροτών που παράγουν κάτω από αντίξοες συνθήκες, σε περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα. Οι εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε τέτοιες περιοχές δεν μπορούν να είναι ανταγωνιστικές με όρους αγοράς. Δεν εξασφαλίζουν επαρκές εισόδημα στον παραγωγό, με αποτέλεσμα να απειλείται η βιωσιμότητα τους και κατ' επέκταση η διατήρηση της κοινωνικής και οικονομικής δραστηριότητας των περιοχών αυτών.

Υπό αυτή την έννοια πιστεύουμε ότι οι περιοχές αυτές πρέπει να προστατευτούν. Χωρίς γεωργία θα εγκαταλειφθούν τάχιστα με επιπτώσεις πέρα από τον άνθρωπο στο φυσικό περιβάλλον, τη βιοποικιλότητα και τους γενετικούς πόρους. Οι γεωργοί τους αξίζουν ιδιαίτερης πολιτικής φροντίδας.

- δ. **Υποχρεωτική πρόσθετη ενίσχυση για τους νέους αγρότες:** Αφορά όσους αρχίζουν τη γεωργική τους δραστηριότητα, είναι κάτω των 40 ετών και διαθέτουν επαγγελματικά προσόντα. Η ενίσχυση θα είναι ετήσια και θα διαρκεί ως 5 χρόνια. Για το σκοπό αυτό τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιήσουν έως 2% του εθνικού τους δημοσιονομικού φακέλου.

Οφείλουμε να ενθαρρύνουμε τους νέους και να τους στηρίξουμε ώστε να στραφούν στη γεωργική δραστηριότητα. Να τους διευκολύνουμε στην αρχική τους εγκατάσταση και στη διαρθρωτική προσαρμογή των εκμεταλλεύσεων τους. Να τους δημιουργήσουμε κατάλληλες συνθήκες και υποδομές, θεμιτό και καθαρό επιχειρηματικό περιβάλλον, πρόσβαση στις υπηρεσίες. Να τους φέρουμε σε επαφή με την εφαρμοσμένη έρευνα την επαγγελματική κατάρτιση και τις βέλτιστες πρακτικές στη γεωργία. Οι νέοι είναι φορείς καινοτομίας,

ενσωματώνουν πιο εύκολα τις νέες τεχνολογίες και αξιοποιούν τις προοπτικές της “έξυπνης”, “βιώσιμης” και “πράσινης” ανάπτυξης. Η παραγωγική αναδιάρθρωση και η αύξηση της ανταγωνιστικότητας δεν μπορεί να γίνει χωρίς αυτούς.

στ. **Συνδεδεμένες ενισχύσεις:** Στην νέα ΚΑΠ θα υπάρχουν προαιρετικά καθεστώτα ενισχύσεων που συνδέονται με κάποια συγκεκριμένα είδη παραγωγής. Θα μπορεί να διατεθεί για το σκοπό αυτό έως 5% του εθνικού δημοσιονομικού φακέλου. Τα κριτήρια είναι κοινωνικά, οικονομικά, δυσκολίες που σχετίζονται με την περιοχή και την καλλιέργεια και η σημασία του παραγωγικού κλάδου. Το όριο του 5% μπορεί να ξεπεραστεί μετά από έγκριση της επιτροπής. Διατηρείται η ειδική ένισχυση για το βαμβάκι.

Οι συνδεδεμένες ενισχύσεις πρέπει να είναι αυστηρά καθορισμένες για να μην δημιουργούν άνισες συνθήκες ανταγωνισμού στην ΕΕ.

Ανώτατα όρια των άμεσων ενισχύσεων (capping)

Τίθενται ανώτατα όρια άμεσων ενισχύσεων για κάθε εκμετάλλευση (εκτός της πράσινης ενίσχυσης), πέραν των οποίων εφαρμόζονται μειώσεις, ως εξής:

- 20% για σύνολο ενισχύσεων από 150.000 έως 200.000 €
- 40% για σύνολο ενισχύσεων από 200.000 έως 250.000 €
- 70% για σύνολο ενισχύσεων από 250.000 έως 300.000 €
- 100% για σύνολο ενισχύσεων πάνω από 300.000 €

Τα ποσά που προκύπτουν από τις περικοπές μεταφέρονται στο 2^ο πυλώνα της ΚΑΠ, στο ίδιο κράτος μέλος.

Είμαστε θετικοί στην εισαγωγή ανώτατου ορίου ενισχύσεων. Το μέτρο θα κάνει την ΚΑΠ δικαιότερη. Οι μεγάλες και ανταγωνιστικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις δεν έχουν ανάγκη στήριξης. Οι πόροι που θα εξοικονομηθούν θα πρέπει να κατανεμηθούν σε Ευρωπαϊκό επίπεδο και όχι εντός του κράτους μέλους, όπως προτείνει η Ε. Επιτροπή.

Ένισχυση για τους μικρούς αγρότες

Προτείνεται ένα απλουστευμένο καθεστώς για τους μικρούς αγρότες, που θα ορίζονται με κριτήριο είτε τις ενισχύσεις που εισπράττουν, είτε το μέγεθος της

εκμετάλλευσης τους. Σκοπός της πρότασης είναι η μείωση του διοικητικού βάρους. Το κατ' αποκοπή ποσό ενίσχυσης για τους μικρούς αγρότες θα κυμαίνεται από 500 € ως 1000 € και θα αντικαταστήσει όλες τις υπόλοιπες ενισχύσεις που εισπράττουν. Για το σκοπό αυτό τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιήσουν έως 10% του εθνικού τους δημοσιονομικού φακέλου. Όσοι αγρότες επιλέξουν να ενταχθούν στο καθεστώς θα έχουν λιγότερες και απλούστερες υποχρεώσεις (π.χ. πολλαπλή συμμόρφωση, υποχρεώσεις πράσινης ενίσχυσης).

Οι μικρές εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε δυσχερή ανταγωνιστική σχέση έναντι των μεγάλων εκμεταλλεύσεων, δικαιούνται διαφοροποιημένη μεταχείριση.

Πρέπει να τις στηρίξουμε, ώστε να μην προσθέσουμε καινούριους ανέργους στην εύθραυστη ευρωπαϊκή οικονομία, και παράλληλα να ενθαρρύνουμε την διαρθρωτική τους προσαρμογή.

Υποστηρίζουμε τη δημιουργία ενός απλού και στοχευμένου καθεστώτος στήριξης για τις μικρές αγροτικές εκμεταλλεύσεις, που συμβάλλει στη βιωσιμότητά τους χωρίς να συνεπάγεται διοικητικό φόρτο.

Στον επόμενο πίνακα φαίνονται συνοπτικά οι προτεινόμενοι τύποι ενισχύσεων

Τύπος ενίσχυσης	% του εθνικού δημοσιονομικού φακέλου	Προαιρετική/Υποχρεωτική
Βασική ενίσχυση	Ότι απομείνει μετά την αφαίρεση των άλλων πληρωμών	Υποχρεωτική
‘Πράσινη’ Ενίσχυση	30%	Υποχρεωτική
Περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα	ως 5%	Προαιρετική
Συνδεδεμένη ενίσχυση	ως 5% (με έγκριση της Επιτροπής το ποσοστό μπορεί να αυξηθεί)	Προαιρετική
Μικροί παραγωγοί	ως 10%	Υποχρεωτική
Νεοεισερχόμενοι παραγωγοί	ως 2%	Υποχρεωτική
Εθνικό απόθεμα	ως 3%	Υποχρεωτική

Ενεργοί αγρότες (στόχευση των ενισχύσεων)

Οι άμεσες ενισχύσεις προτείνεται να χορηγούνται μόνο στους ενεργούς αγρότες. Δεν θα δίνονται δηλαδή ενισχύσεις σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, των οποίων οι ετήσιες εισπράξεις από τη γεωργική δραστηριότητα είναι μικρότερες του 5% των συνολικών εσόδων τους. Εξαιρούνται από τη διάταξη αυτή οι γεωργοί που έχουν εισπράξει κάτω από 5.000 ευρώ ως άμεσες ενισχύσεις για το προηγούμενο έτος.

Ο ορισμός του ενεργού αγρότη είναι κομβικής σημασίας για την ώθηση της παραγωγικής προσπάθειας.

Θα πρέπει να υπάρχουν κατευθυντήριες γραμμές από την ΕΕ αλλά ό ακριβής ορισμός τους να αφήνεται στην διακριτική ευχέρεια κάθε ΚΜ.

Ευελιξία στη χρηματοδότηση των δύο πυλώνων

Από την 1^η Αυγούστου 2013, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μεταφέρουν έως και 5% των πόρων του 1^{ου} στο 2^ο πυλώνα της ΚΑΠ. Σε ορισμένα κράτη μέλη (και τα οποία έχουν χαμηλές ενισχύσεις στον 1^ο πυλώνα) δίνεται και η αντίστροφη δυνατότητα, η μεταφορά δηλαδή πόρων από τον 2^ο στον 1^ο πυλώνα.

2. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (2^{ος} ΠΥΛΩΝΑΣ ΤΗΣ ΚΑΠ)

Προβλέπεται και εδώ ανακατανομή των πόρων ανάμεσα στα κ-μ. Η ανακατανομή αυτή θα βασίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια που συνδέονται με τους στόχους πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη και την τρέχουσα κατανομή. Θα υπάρξουν δηλαδή όρια που θα περιορίζουν τις απώλειες για τα κ-μ. Για παράδειγμα, το κατά κεφαλήν εισόδημα ως κριτήριο για την κατανομή των πόρων προβλέπεται ότι θα λειτουργεί αντιστρόφως ανάλογα (δηλ. όσο μικρότερο είναι τόσο μεγαλύτερη η κατανομή πόρων). Όπως συμβαίνει και σήμερα, οι λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές θα συνεχίσουν να επωφελούνται από υψηλότερα ποσοστά συγχρηματοδότησης. Το ίδιο θα ισχύει και για ορισμένα μέτρα, όπως εκείνα που σχετίζονται με τη μεταφορά γνώσεων, τις ομάδες παραγωγών, τη συνεργασία και την πρωτοβουλία Leader.

Οι τέσσερις σημερινοί άξονες καταργούνται και τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης θα βασίζονται στους ευρύτερους πολιτικούς στόχους που περιγράφηκαν

στην Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «η ΚΑΠ με ορίζοντα το 2020», θα απαντούν στις μελλοντικές προσκλήσεις και θα βοηθούν την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» σε σχέση με την κλιματική αλλαγή, την ενέργεια και την βιοποικιλότητα. Οι στόχοι που τίθενται είναι:

1. Βιώσιμη παραγωγή τροφίμων
2. Βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής
3. Ισορροπη εδαφική ανάπτυξη

Προσδιορίζονται και 6 κοινοτικές προτεραιότητες εκτός των τριών βασικών στόχων:

1. Προώθηση της μεταφοράς γνώσης στη γεωργία και τα δάση
2. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας των εκμεταλλεύσεων
3. Προώθηση της οργάνωσης της αγροδιατροφικής αλυσίδας και διαχείριση του κινδύνου στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις
4. Διατήρηση και βελτίωση των οικοσυστημάτων που εξαρτώνται από τη γεωργία
5. Προώθηση της αποτελεσματικότητας στη χρήση των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία μειωμένων εκπομπών άνθρακα (μέτρο για την αντιμετώπιση του προβλήματος της κλιματικής αλλαγής)
6. Αξιοποίηση του δυναμικού απασχόλησης και προώθηση της ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές

Στο νέο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης προβλέπεται να μείνουν περίπου 20 μέτρα έναντι των 40 που υπάρχουν στο αντίστοιχο σημερινό.

Τα κράτη μέλη θα μπορούν να καταρτίζουν θεματικά τοπικά υποπρογράμματα, για να αντιμετωπίζουν ειδικές ανάγκες σε σημαντικές περιοχές. Τα προγράμματα αυτά θα στοχεύουν σε έναν από τους τέσσερις τομείς: νέοι αγρότες - μικρές εκμεταλλεύσεις -ορεινές περιοχές - μικρές αλυσίδες εφοδιασμού. Θα μπορούν επίσης να καταρτίζονται και τομεακά προγράμματα, τα οποία αναφέρονται σε αναδιάρθρωση κλάδων φυτικής και ζωικής παραγωγής, σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε κράτους μέλους.

Προβλέπεται ομαδοποίηση δράσεων διαφορετικών τύπων ενίσχυσης, με στόχο την ολοκληρωμένη προσέγγιση και την αύξηση της προστιθέμενης αξίας τους. Η ομαδοποίηση δράσεων στοχεύει επιπλέον σε αυξημένη ευελιξία και απλοποίηση στην υλοποίησή τους.

Οι ενισχύσεις για τις περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα θα συνεχίσουν να δίνονται από το 2^ο πυλώνα. Όμως, όπως ήδη αναφέρθηκε, μέρος των ενισχύσεων για τις περιοχές αυτές μεταφέρεται προαιρετικά στις άμεσες ενισχύσεις του 1^{ου} πυλώνα.

Τα αγροπεριβαλλοντικά μέτρα θα παραμείνουν υποχρεωτικά για τα κράτη μέλη και γίνονται πιο απαιτητικά ενώ προβλέπονται ενισχύσεις για τις ετήσιες και για τις πολυετείς καλλιέργειες. Δίνεται έμφαση στη διατήρηση των γενετικών πόρων στη γεωργία.

Προβλέπεται ετήσια ενίσχυση για απώλειες εισοδήματος σε περιοχές Natura και για υποχρεώσεις που απορρέουν από την Οδηγία για τα νερά, εφόσον ο γεωργός αναγκάζεται να αλλάξει ριζικά τις πρακτικές που εφαρμόζει.

Προβλέπονται μέτρα για διαχείριση κρίσεων και ασφάλεια έναντι κινδύνων. Επιδοτούνται οι γεωργοί για σύναψη ασφαλιστικών συμβολαίων, τα οποία καλύπτουν κλιματικά φαινόμενα και εμφάνιση ασθενειών που καταστρέφουν πάνω από το 30% της παραγωγής. Δίνεται δυνατότητα στα κράτη μέλη να επιδοτήσουν τη σύσταση ειδικών αμοιβαίων κεφαλαίων, με συγκεκριμένα χρηματοδοτικά όρια. Θα μπορούν επίσης να χρηματοδοτούνται από το 2^ο πυλώνα της ΚΑΠ εργαλεία για τη σταθεροποίηση του εισοδήματος, όταν υπάρχει μείωση πάνω από 30% σε σχέση με το μ.ό. της προηγούμενης τριετίας. Η αντιστάθμιση φθάνει μέχρι και το 70% της απώλειας εισοδήματος.

Οι ενισχύσεις για επενδύσεις θα αφορούν γεωργικές εκμεταλλεύσεις ή αγροτικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το ποσοστό χρηματοδότησης από την ΕΕ προτείνεται 40% (60% στις περιφέρειες σύγκλισης), με προσαύξηση 20% για την εγκατάσταση των νέων γεωργών και για επενδύσεις σε περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα.

Προτείνεται η χρηματοδότηση για «συνεργασία» μεταξύ των παραγωγών, που παρέχεται για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και τεχνολογιών αλλά και για

ευρύτερες συλλογικές προσπάθειες, που έχουν στόχο τη συντόμευση των αλυσίδων εφοδιασμού ή την επίτευξη κάθετης/οριζόντιας ανάπτυξης.

Δίνεται έμφαση στην πρωτοβουλία Leader, με ελάχιστο ποσοστό 5% του προϋπολογισμού αγροτικής ανάπτυξης. Περαιτέρω χρηματοδότηση προβλέπεται μέσω της μεταφοράς πόρων από τον 1^ο πυλώνα, που προκύπτουν από τα ανώτατα όρια των άμεσων ενισχύσεων (capping).

Δημιουργείται «Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας» για την υποστήριξη της καινοτομίας στη γεωργική παραγωγικότητα και στην αειφορία. Έτσι θα διευκολυνθεί η δικτύωση ομάδων διαχείρισης, συμβουλευτικών υπηρεσιών και ερευνητών. Μέρος των δικτύων αυτών θα αποτελούν και επιχειρησιακές ομάδες, οι οποίες θα συνιστώνται από αγρότες, ερευνητές, συμβούλους και επιχειρηματίες, που δραστηριοποιούνται στον αγροδιατροφικό τομέα και θα καταρτίζουν σχέδια εφαρμογής σε επιμέρους «πακέτα εργασίας» στην καινοτομία στον αγροτικό τομέα.

Στόχος του δικτύου είναι η δημιουργία προστιθέμενης αξίας με την καλύτερη σύνδεση έρευνας και γεωργικής πρακτικής, η ταχύτερη μεταφορά καινοτόμων λύσεων στην πράξη καθώς και η πληροφόρηση της επιστημονικής κοινότητας σχετικά με τις ανάγκες του γεωργικού τομέα για έρευνα.

Τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης θα πρέπει να προσαρμόζονται στο νέο, κοινό για όλα τα διαρθρωτικά ταμεία, Πλαίσιο Στρατηγικής της ΕΕ, με στόχο τον καλύτερο συντονισμό μεταξύ του 2ου πυλώνα της ΚΑΠ και των πολιτικών για τη συνοχή και την περιφερειακή ανάπτυξη.

Με στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των διαρθρωτικών ταμείων προτείνεται να θεσπιστεί ένα κοινό στρατηγικό πλαίσιο για όλα τα ταμεία μεταξύ των οποίων και το ΕΓΤΑΑ. Με τον τρόπο αυτό η Ευρ. Επιτροπή θέλει να εξασφαλίσει την ολοκληρωμένη χρήση των πόρων για την επίτευξη κοινών στόχων. Η Επιτροπή θα συνάψει με κάθε κράτος μέλος σύμβαση εταιρικής σχέσης, η οποία θα συγκεντρώνει όλες τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει κάθε χώρα με σκοπό την επίτευξη των ευρωπαϊκών στόχων. Πριν από την καταβολή των προβλεπόμενων κονδυλίων, οι αρχές κάθε χώρας θα πρέπει να μπορούν να αποδείξουν ότι έχει θεσπιστεί το κατάλληλο στρατηγικό, κανονιστικό και θεσμικό πλαίσιο για να

διασφαλιστεί η αποτελεσματική χρήση των πόρων. Έτσι λοιπόν η αποδέσμευση κονδυλίων θα εξαρτάται από τις επιδόσεις και αναμένεται να ληφθούν μέτρα για να διασφαλιστεί ότι η αποτελεσματικότητα των πόρων δεν θα υπονομεύεται από ακατάλληλες μακροπρόθεσμες δημοσιονομικές πολιτικές.

Στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης καθορίζονται εκ των προτέρων σαφείς και μετρήσιμοι στόχοι και δείκτες αποτελεσμάτων και θεσπίζεται αποθεματικό επίδοσης (5%) των πόρων του ταμείου για την αγροτική ανάπτυξη σε κάθε κ-μ. Προβλέπεται ότι το ποσό αυτό θα ανακατανέμεται στο ίδιο κ-μ.

Η εφαρμογή μετρήσιμων στόχων και η δημιουργία αποθεματικού αυξάνει το διοικητικό άγχος και την πολυπλοκότητα. Βασική επιδίωξη είναι η στήριξη των παραγωγών, η αύξηση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας, η βελτίωση της λειτουργίας της αγροδιατροφικής αλυσίδας, η ανάπτυξη και η διατήρηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο.

Στα κριτήρια που θα χρησιμοποιηθούν για την κατανομή των πόρων θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, που είναι εντονότερες στο νότο της Ε.Ε. και να είναι μικρότερο ποσοστό εθνικής συγχρηματοδότησης στα μέτρα που απευθύνονται στην κλιματική αλλαγή.

Σημαντική είναι η δυνατότητα ευελιξίας. Τα μέτρα του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης πρέπει να προσαρμόζονται στις δικές μας προτεραιότητες.

3. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΑΙΑ ΚΟΙΝΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΓΟΡΩΝ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Η διατροφική κρίση του 2008-2009 κατέδειξε την ανάγκη να υπάρχει ένα αποτελεσματικό δίκτυ ασφαλείας για τα γεωργικά προϊόντα και να βελτιωθεί η λειτουργία της διατροφικής αλυσίδας.

Η πρόταση της Ε. Επιτροπής στοχεύει στον εξορθολογισμό ορισμένων μέτρων, στην επέκταση των διατάξεων σχετικά με τη δημόσια παρέμβαση, την ιδιωτική αποθεματοποίηση, τα έκτακτα / επείγοντα μέτρα και τις ενισχύσεις προς συγκεκριμένους κλάδους, καθώς και στη διευκόλυνση της συνεργασίας μέσω ομάδων παραγωγών και διεπαγγελματικών οργανώσεων.

Ορισμένες τομεακές ενισχύσεις καταργούνται (π.χ. αποβουτυρωμένο γάλα, λυκίσκος και μεταξοσκώληκες).

Το σύστημα των ποσοστώσεων γάλακτος και η απαγόρευση νέων φυτεύσεων οινοποιήσιμων ποικιλιών αμπέλου προβλέπεται να καταργηθούν, σύμφωνα και με την ισχύουσα νομοθεσία.

Οι ποσοστώσεις ζάχαρης προβλέπεται να καταργηθούν μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2016.

Εισάγεται ένα ενιαίο μέτρο για τις ασθένειες των ζώων και την απώλεια της εμπιστοσύνης των καταναλωτών και μια γενική ρήτρα για περιπτώσεις διατάραξης της αγοράς, που επεκτείνεται για να καλύψει όλους τους τομείς που υπάγονται στην σημερινή ενιαία ΚΟΑ.

Επεκτείνεται η δυνατότητα για αναγνώριση οργανώσεων παραγωγών και των ενώσεών τους καθώς και διεπαγγελματικών οργανώσεων, σε όλους τους τομείς (προϊόντα) της σημερινής ενιαίας ΚΟΑ.

Η στήριξη για τη δημιουργία ομάδων παραγωγών στον τομέα των οπωροκηπευτικών μεταφέρεται στην αγροτική ανάπτυξη.

Ο κανονισμός λαμβάνει υπόψη την πρόταση που έχει ήδη γίνει για τον τομέα του γάλακτος, για τη σύναψη συμβολαίων, με σκοπό να ενισχυθεί η διαπραγματευτική δύναμη των παραγωγών γάλακτος στην διατροφική αλυσίδα. Λαμβάνει επίσης

υπόψη την πρόταση που έχει ήδη κατατεθεί σχετικά με τα προαιρετικά πρότυπα εμπορίας, στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για την ποιότητα.

Από την άποψη της απλοποίησης, κατά την Ε. Επιτροπή, η κατάργηση ορισμένων τομεακών ενισχύσεων, η αποσύνδεση του καθεστώτος ενισχύσεων στον τομέα του μεταξοσκώληκα, η λήξη του καθεστώτος ποσοστώσεων ζάχαρης και τα νέα μέτρα στον τομέα του λυκίσκου θα μειώσουν την επιβάρυνση των κρατών μελών και τη γραφειοκρατία.

Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι, επιπλέον, η ΚΑΠ ενισχύεται με δύο εργαλεία εκτός του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου που σκοπό έχουν την σταθεροποίηση της αγοράς και την αντιμετώπιση κρίσεων:

- Δημιουργία ενός αποθεματικού έκτακτης ανάγκης, για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων καταστάσεων που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή, τις κρίσεις της αγοράς και άλλες απειλές που αντιμετωπίζει η γεωργία και ο αγροδιατροφικός τομέας.
- Επέκταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Παγκοσμιοποίησης με στόχο την παροχή βοήθειας στους αγρότες ώστε να προσαρμόζονται στις νέες συνθήκες της αγοράς και να αντιμετωπίζουν τις επιπτώσεις της ήδη ευρείας παγκοσμιοποίησης.

Η ΚΑΠ πρέπει να γίνει πιο αποτελεσματική στην σταθεροποίηση των τιμών και στο ρόλο της σαν ουσιαστικό δίκτυ ασφαλείας σε περιπτώσεις κρίσεων, ώστε οι παραγωγοί να εξασφαλίζουν σημαντικό μέρος του εισοδήματός τους από την αγορά.

Τα μέτρα αγοράς πρέπει ενισχυθούν και να περιλαμβάνουν:

- όλα τα προϊόντα και να εφαρμόζονται με εύκολες διαδικασίες για τους γεωργούς.
- ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης των αγροτών μέσω της καλύτερης και ταχύτερης δικτύωσης τους.
- παροχή κίνητρων για συντόμευση της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων.
- δημιουργία παρατηρητηρίου τιμών σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- προώθηση της συμβολαιακής γεωργίας.
- κανονιστικά μέτρα για τους μεγάλους λιανοπωλητές σε ευρωπαϊκό επίπεδο με σκοπό την αποτροπή χρήσης καταχρηστικών πρακτικών.

Η πρόταση για τη δημιουργία του αποθεματικού έκτακτης ανάγκης είναι θετική εξέλιξη όμως οι πόροι του είναι περιορισμένοι (500 εκ. € κατ' έτος), με δεδομένο το γεγονός ότι ο αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής αναμένεται να είναι εμφανέστερος

στον τομέα της γεωργίας (και ιδιαίτερα στις χώρες του Ευρωπαϊκού νότου). Αυτό συνεπάγεται απρόβλεπτες επιπτώσεις στις αγορές τροφίμων και πρώτων υλών.

Θετική μπορεί να θεωρηθεί επίσης και η πρόταση της Ε. Επιτροπής για επέκταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Παγκοσμιοποίησης. Η επέκταση όμως αυτή του Ταμείου δεν θα πρέπει να καλλιεργεί το έδαφος ή να αποτελεί προάγγελο περαιτέρω συμφωνιών προνομιακής πρόσβασης στην αγορά της ΕΕ προϊόντων τρίτων χωρών (π.χ. MERCOSUR), χαμηλότερων προδιαγραφών, που απειλούν την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών προϊόντων. Δηλαδή θα πρέπει το μέτρο να μην συνδυασθεί με μία «νομιμοποίηση» του ανοίγματος της ευρωπαϊκής αγοράς, που θα «δικαιολογείται» από την ύπαρξη ενός εργαλείου αντιμετώπισης των επιπτώσεων.

4. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΠ (ΟΡΙΖΟΝΤΙΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ)

Ο οριζόντιος Κανονισμός για την χρηματοδότηση, διαχείριση και παρακολούθηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής καλύπτει τα σημεία σχετικά με τη χρηματοδότηση των δαπανών στο πλαίσιο της ΚΑΠ, τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που θα πρέπει να συστήσουν τα Κράτη-Μέλη, το σύστημα γεωργικών συμβουλών, το καθεστώς της Πολλαπλής Συμμόρφωσης και τους κανόνες για την εκκαθάριση λογαριασμών.

Σύμφωνα με την πρόταση:

Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων, όπως και σήμερα, θα χρηματοδοτεί τις δαπάνες σχετικά με τα μέτρα ρύθμισης αγορών, τις άμεσες ενισχύσεις, τις δράσεις προώθησης γεωργικών προϊόντων καθώς και δράσεις πληροφόρησης τόσο εντός της Ένωσης όσο και σε τρίτες χώρες. Επιπλέον θα χρηματοδοτεί το ευρωπαϊκό ποσοστό διαφόρων δράσεων όπως η αντιμετώπιση ζωικών ασθενειών, το πρόγραμμα 'Φρούτα στα σχολεία', δράσεις για αποκατάσταση απώλειας καταναλωτικής εμπιστοσύνης κ.α.

Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης με τη σειρά του θα χρηματοδοτεί το ευρωπαϊκό ποσοστό των δαπανών που σχετίζονται με προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης. Και τα δύο ταμεία με πρωτοβουλία της Ε. Επιτροπής θα χρηματοδοτούν δράσεις για την ανάλυση, διαχείριση και παρακολούθηση όλων των καθεστώτων και μέτρων της ΚΑΠ.

Πολλαπλή Συμμόρφωση

Το καθεστώς της Πολλαπλής Συμμόρφωσης συνεχίζει να υφίσταται και στη νέα ΚΑΠ. Υποχρέωση τήρησης των απαιτήσεων της Πολλαπλής Συμμόρφωσης έχουν όλοι οι παραγωγοί που λαμβάνουν άμεσες ενισχύσεις. Εξαιρούνται από την υποχρέωση τήρησης των απαιτήσεων της Πολλαπλής Συμμόρφωσης, όσοι παραγωγοί μετέχουν στο καθεστώς των μικρών γεωργών και στη δράση διατήρησης γενετικών πόρων στη γεωργία του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης.

Οι κανόνες της Πολλαπλής Συμμόρφωσης βασίζονται σε ένα σύνολο από Κανονισμούς και Οδηγίες, καθώς και σε πρότυπα ορθής γεωργοπεριβαλλοντικής κατάστασης της γης που σχετίζονται με το νερό, τα αποθέματα του εδάφους σε άνθρακα, τη βιοποικιλότητα, τη διατήρηση στοιχείων του τοπίου, τη δημόσια υγεία και την υγεία ζώων και φυτών και την ευζωία των ζώων. Η τυχόν μη συμμόρφωση των παραγωγών με τους κανόνες της Πολλαπλής Συμμόρφωσης επιφέρει ποσοστιαία μείωση του συνόλου των ενισχύσεων που λαμβάνει ο παραγωγός, όπως αυτές αναφέρθηκαν παραπάνω, λαμβάνοντας υπόψη την ένταση, την έκταση, τον μόνιμο χαρακτήρα και την τυχόν επαναληπτικότητα της μη συμμόρφωσης.

Σύστημα γεωργικών συμβουλών

Τα Κράτη – Μέλη είναι υποχρεωμένα να ιδρύσουν και να λειτουργήσουν ένα σύστημα γεωργικών συμβουλών, όπως ίσχυε και μέχρι σήμερα. Το σύστημα αυτό θα καλύπτει κατ' ελάχιστο: (α) τις απαιτήσεις και τα πρότυπα της Πολλαπλής Συμμόρφωσης, (β) τις γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και για το περιβάλλον, και οι όποιες είναι υποχρεωτικές για την λήψη της πράσινης ενίσχυσης (πρασίνισμα της ΚΑΠ), (γ) τις γεωργικές πρακτικές που απαιτούνται για τη διατήρηση της γης σε καλή γεωργική κατάσταση και (δ) τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη των εκμεταλλεύσεων που μετέχουν στο καθεστώς των μικρών αγροτών, όπως αυτό ορίζεται από τον Κανονισμό για τις άμεσες ενισχύσεις.

Προαιρετικά το σύστημα γεωργικών συμβουλών μπορεί να καλύπτει επίσης: (α) τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη εκμεταλλεύσεων πέραν αυτών που μετέχουν στο καθεστώς των μικρών αγροτών και (β) τις ελάχιστες εθνικές απαιτήσεις σε θέματα γεωργίας και περιβάλλοντος, ως προαπαιτούμενο για την ένταξη σε αγροπεριβαλλοντικά προγράμματα. Η χρήση του συστήματος γεωργικών συμβουλών από την πλευρά των παραγωγών παραμένει προαιρετική.

Η εισαγωγή της πράσινης ενίσχυσης πρέπει να οδηγήσει σε απλοποίηση τις πολλαπλής συμμόρφωσης ώστε να μειωθούν οι υποχρεώσεις των παραγωγών, καθώς και ο ελεγκτικός φόρτος.

Πρέπει να υπάρχει σαφής διαχωρισμός των απαιτήσεων της Πολλαπλής σε σχέση με αυτές τις «πράσινης ενίσχυσης».